

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет філології

Кафедра слов'янських мов

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА РЕДАГУВАННЯ ПЕРЕКЛАДУ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Чеська мова та література»

Спеціалізація 035.033 Слов'янські мови та літератури
(переклад включно), перша – чеська

Спеціальність 035 Філологія

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 2 від “12” вересня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Теорія і практика редагування перекладу
Викладач (і)	ст.викл. Полько Ольга Володимирівна
Контактний телефон викладача	(0342) 59-60-63
E-mail викладача	olha.polko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	90 годин/3 кредити ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться згідно узгодженого графіка на навчальний семестр. Також консультації можливі в день проведення лекцій чи практичних занять. Консультації можуть проводитися через онлайн ресурси за попередньою домовленістю.

2. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Теорія і практика редагування перекладу» складається з теоретичного та практичного курсу, в основу яких покладено засади редагування перекладів на основі комплексного підходу з урахуванням жанрово-стилістичних, граматичних, лексичних та прагматичних норм мови перекладу. Питання редагування розглядаються у контексті перекладацької норми та оцінки якості перекладу.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни «Теорія і практика редагування перекладу» полягає в засвоєнні студентами комплексу теоретичних знань з основ редагування і коректури перекладу; формування навичок практичного використання методик роботи з композиційною, тематичною і фактологічною структурами тексту, його мовно-стилістичним оформленням; умінь редагувати тексти різних видів та жанрів. Завдання курсу: подати нормативні відомості з едитології; розкрити зміст поняття „норма” (еволюція поняття „нормативне мовлення”, основні напрями розв’язання проблеми, підвалини дискусійності); з’ясувати стилістичні особливості граматичних класів слів, логічну, змістову та комунікативну структуру речень як складових частин об’єкта редагування; формувати уміння та навички редагування текстів офіційно-ділового, публіцистичного і наукового стилів; мотивувати той чи інший вибір, спираючись на нормативні джерела; ознайомитися з основними типами словників та будовою словникових статей (тлумачний; словник іншомовних слів; етимологічний; термінологічний; словник синонімів; словник антонімів; словник власних імен; словник труднощів української мови; словник паронімів; фразеологічний словник; словник епітетів; словник складної лексики та ін.)

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК4 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК11 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

Фахові компетентності:

ФК3 Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії чеської мови.

ФК7 Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК10 Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Програмні результати навчання:

ПРН3 Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН10 Знати норми чеської літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН15 Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН20 Застосовувати сучасні методики та інноваційні технології для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукового та/або прикладного дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН21 Дотримуватися правил академічної доброчесності.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий

VII	035 Філологія 035.038 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша - чеська	4-й курс	Вибірковий
-----	--	----------	------------

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Об'єкт, предмет, методи та завдання теорії редагування. Нормативна база редагування. Модель редагування.	2	2	14
Тема 2. Помилки при перекладі. Класифікація помилок за походженням.	2		4
Тема 3. Періодизація розвитку редагування. Класичне та комп'ютерне редагування.	2		
Тема 4. Нормативні аспекти перекладу.		2	4
Тема 5. Одиниця перекладу. Проблема оцінки якості перекладу. Мовна інтерференція як проблема редагування перекладів.	2		4
Тема 6. Особливості редагування перекладів. Лексичний рівень редагування. Граматичний аспект редагування.	2		2
Тема 7. Методи редагування: синтезу, соціологічних досліджень, інформаційного пошуку. Норма редагування. Види норм.	2	2	4
Тема 8. Помилки. Класифікація помилок за походженням.		2	4
Тема 9. Комп'ютерне та класичне редагування. Коректурні знаки.		2	4
Тема 10. Мовна інтерференція як проблема редагування перекладів		2	2
Тема 11. Фальшиві друзі перекладача: 1) інтерпретація слів у різних мовах; 2) можливі		2	4

помилки під час перекладу; 3) Міжмовна омонімія та паронімія.			
Тема 12. Лексичний рівень редагування: слова іншомовного походження; терміни, віддієслівні іменники, прикметники та дієприкметники, синоніми, багатозначні слова; суржик		2	4
Тема 13. Граматичний аспект редагування: рівень речення; зв'язок слів зі змістом; зайві слова; ясність викладу; порушення синтаксичних норм.		2	10
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання здійснюється за національною і ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи (див. Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника) Загальні 100 балів включають: 60 балів – підсумок роботи студента під час практичних занять, 20 балів – самостійна робота, 20 балів підсумкова контрольна робота.
Вимоги до письмових робіт	Письмова контрольна робота (письмові та тестові завдання з усіх тем) – 20 балів.
Семінарські заняття	Оцінюються за п'ятибальною системою.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 50 балів.
Підсумковий контроль	Залік.

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положень: 1 <https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗПрикарпатський-національний-університет-імені-ВасиляСтефаника.pdf> і Положення 2 https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2019/02/code_of_honor.doc. Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями

під час опитування, виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування відповідно до Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Відвідування занять. При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), пропуски та спізнення без поважної причини, що передбачено Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Здобувачі освіти мають можливість відпрацювати заняття, які було пропущено з поважних причин, підняти бал, отриманий на занятті, а також отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до семінарських занять і письмових робіт, на консультаціях викладача.

Навчання за індивідуальним графіком регламентується Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Здобувачі освіти самостійно опрацьовують матеріал, виконують, згідно прописаного графіку завдання індивідуального плану, за потреби отримують консультацію від викладача у консультаційні години.

Неформальна освіта. Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу регламентується Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.

Повторне вивчення дисципліни. Здобувач освіти, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS або відраховується з навчального закладу. Наприкінці курсу студенти мають можливість надати відгуки та пропозиції щодо якості викладання дисципліни на сайті <https://d-learn.pnu.edu.ua>.

8. Рекомендована література

1. Adamková P. Dinamika českého lexila a lexikologie. Univerzita Palackého v Olomouci, 2013.
2. Čechová, M. & kol. Současná stylistika. Praha: Nakl. Lidové noviny, 2008.
3. Cvrček, V. & kol. Mluvnice současné češtiny 1 / Jak se píše a jak se mluví. Praha: Karolinum, 2010
4. Debická, A. Stylistické analýzy a interpretace. Stylistická cvičení. Ústí nad Labem: PF UJEP, 2005.
5. Houžvičková Milena, Hoffmannova Jana. Čeština pro překladatele. Zaklady teorie, interpretace textů, praktická cvičení. Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, 2013.
6. Jedlička D. Úvod do teorie a praxe překladu. Distanční studijní text. Opava. 2019. 47 s.
7. Svoboda T. Kapitoly z překladatelské praxe. Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, 2012. – 206 s.
8. Vachková, M. K předpokladům komunikace filosofického problému z hlediska lexikologie a slovo tvorby. Filosofický časopis.

9. Губарець В. В. Редактор і переклад. Основи видавничої роботи з відтвореними текстами: навчальний посібник – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2012. – 176 с.
10. Зарицький М.С. Переклад: створення та редагування: Посібник. Київ, 2004. 120 с.
11. Корунець І. В. Теорія та практика перекладу. Вінниця, 2003. 448с.
12. Кухаренко В. А. Інтерпретація тексту. Вінниця, 2004. 261с.
13. Мірам Г. Є. Основи перекладу: курс лекцій. Київ, 2003. 240 с.
14. Партико З. В. Нормативний аспект редагування перекладів / З. В. Партико // Держава та регіони. Серія: Гуманіт. науки. – 2011. – Вип. 4. – С. 112-119.
15. Різун В.В. Літературне редагування. Київ, 2015. 224 с.

Slovníky

16. Česko-ukrajinský slovník, Чесько-український словник. Novák J. Чумацький шлях, Київ. 2008. – 586 с.
17. Encyklopedický slovník češtiny. Karlík, P., Nekula, M., Pleskalová, J. Praha: NLN, 2002.
18. Příruční slovník jazyka českého. Díl.I-IV. Praha, 1935-1957.
19. Slovník českých synonym/K. Pala, J. Všianský. NLN, Praha, 2000
20. Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení/ N. Svozilová, H.Prouzová. Academia, Praha, 2005.
21. Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost. Akademia, Praha 2001. Ukrajinsko-český
22. Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost. Praha, 1978, 1994.
23. Slovník spisovného jazyka českého. Díl. I-IV. Praha, 1958-1971.
24. Ukrajinsko-český slovník/ A.Kurimský, R.Šišková. Academia, Praha, 1994.

Online zdroje:

25. Český národní korpus (ČNK) <https://www.korpus.cz/>
26. Internetová jazyková příručka: <http://prirucka.ujc.cas.cz/>
27. Nechybujte.cz Pravidla českého pravopisu <https://www.nechybujte.cz/pravidla-ceskeho-pravopisu>
28. Odborný časopis Naše řeč <http://nase-rec.ujc.cas.cz/>
29. Pravopisně.cz <https://www.pravopisne.cz/>
30. Umíme česky <https://www.umimecesky.cz/>

Викладач Полько О. В.